

Miðflokkurin og Verkamanna-fylkingin í 1994 og Fram-sókn í 2011

Poul Michelsen valdur fyri Fram-sókn í 2011 og í 2015

Hanna Jensen vald fyri Framsókn í 2015

Janus Rein, valdur fyri Framsókn í 2011

Óli Jacobsen, valdur fyri Verkamannafylkingina í 1994

Ingeborg Vinther vald fyri Verkamannafylkingina í 1994

Kristian Magnussen fyri Verkamannafylkingina í 1994

Vermamanna-fylkingin hvarv skjótt, men Miðflokkurin kom fyrri at vera, og tað sama tykist Framsókn, sum tvær ferðir er valdur á ting við tveimum tingfólkum

Eiríkur Lindenskov

Tríggjar ferðir í nýggjari tíð hevur tað eydnast at fáa nýggjan flokk valdan í Løgtingið.

Tað var í 1994, tá bæði Miðflokkurin og Verkamannafylkingin fingi umboð á ting og í 2011, tá Framsókn kom á ting.

Miðflokkurin bygdi á somu virði, sum Kristiligi Fólkaflokkurin, og annar tingmaðurin hjá Kristiliga Fólkaflokkinum, Tordur Niclasen, varð valdur á ting fyri flokkin saman við Jenisi av Rana.

Miðflokkurin bygdi á kristnu virðini, sum flokkurin tekur fram um dagligu politisku málini.

Verkamannafylkingin var hinvegin stovnaður sum ein mótmælisflokk-

ur, fyrst og fremst ímóti Javnaðarflokkinum.

Javnaðarfólkini Ingeborg Vinther og Óli Jacobsen vórðu vald saman við Kristiani Magnussen.

Áralagið hjá flokki-num var ringt frá byrja, og flokkurin at kalla upploystist av klandri. Tá valið nærkaðist í 1998 vóru tingmenninir Kristian Magnussen og Karl Robert Johansen, sum var varamaður fyri Óla Jacobsen, landsstýris-mann, limir í tingbólki-num hjá Javnaðarflokki-num.

Á valinum í 1994 fekk verkamannafylkingini 9,5 prosent av atkvøðunum. Í 1998 fekk flokkurin bara 215 atkvøður kring alt landið svarandi til 0,8 prosent av atkvøðu.

Poul Michelsen, løgtingsmaður fyri Fólka-flokkin, stovnaði Fram-sókn, sum fyrstu ferð stillaði upp á valinum í 2011. Flokkurin fekk tá 6,3 prosent av atkvøðunum, og tveir tingmenn valdar, Poul Michelsen og Janus Rein. Janus Rein fór seinni úr Framsókn og upp í Fólakflokkin. Men tað eydnaðist kortini Poul Michelsen og Framsókn at fáa framgongd á valinum í 2015, tá flokkurin fekk 7 prosent av atkvøðunum, og tvey fólk á ting, Poul Michelsen og Honnu Jensen.

NÝGGIR FLOKKAR SUM HAVA STILLAÐ UPP TIL VAL

Fleiri royndir eru at stovna nýggjar politiskar flokkar í Føroyum

Eiríkur Lindenskov

Vit kunnu siga, at tað hevur riggað tríggjar ferðir í nýggjari tíð at stovna ein nýggjan flokk og koma á ting.

Tveir nýggir flokkar sóu dagsins ljós í 1994, Miðflokkurin og Verkamannafylkingin. Ein nýggjur flokkur sá dagsins ljós í 2011, Framsókn.

Niðanfyrri er yvirlit yvir tær royndir, sum eru gjørdar at stovna nýggjar flokkar í Føroyum. Tá rokna vit ikki »gomlu flokkarnar«, Fólka-

flokkin, Sambandsflokkin, Javnaðarflokkin, Sjálvstýrisflokkin og Tjóðveldi við.

2011: Framsókn 6,3% – 2 umboð vald

2008: Miðnámsflokkurin 0,7%

2004: Hin Stuttligi Flokkurin 2,4%

1994: Hin Føroyski Flokkurin 2,4% Miðflokkurin 5,8% – 2 umboð vald.

Verkamannafylkingin 9,5% – 3 umboð vald

Frælsisfylkingin 1,9%

1990 Sosialistiski Loysingarflokkurin

Framsóknarflokkurin

1958 Framburðsflokkurin – 1 umboð valt

1954 Kjartan Mohr (Framburðsflokkurin) – valdur uttan-flokka

1940 Loysingarflokkurin

1936 Vinnuflokkurin – 2 umboð vald

1932 Loysingarflokkurin

So gamlir eru teir »gomlu flokkarnir«:

1906 Sambandsflokkurin – 12 umboð vald

Sjálvstýrisflokkurin – 8 umboð vald

1928 Javnaðarflokkurin – 2 umboð vald

1940 Fólkaflokkurin – 6 umboð vald

1950 Tjóðveldisflokkurin – 2 umboð vald

Lova fleiri fiskar og lekrari grind

Jacob Haugaard fyrsta dagin í Fólkatinginum 6. oktober í 1994

Mynd: Ritzau Scanpix

við at royna seg í politikki angrar Jacob Haugaard einki og er glaður fyri tær royndirnar, hann gjørdi sær.

– Eg havi lært ótrúliga nógv, um hvussu politikkur veruliga virkar. Eg vil siga, at hatta var eitt slag av meistaraútbúgving í sam-felags-frøði, eg tók har, sigur Jacob Haugaard kanska við ætlanum um veruliga at geva Johan í Kollafirði brell.

Helst ikki inn

Hóast fyrrverandi Fólka-tingslimurin gleðir seg at uppliva kollfirðingin undir valstríðnum, heldur hann, at Johan í Kollafirði má vóna ikki at koma inn á ting.

– Johan má vóna, at hann ikki kemur inn. Vanlig fólk sum eg og hann hava tað ofta trupult við at skilja tað veruliga politiska spælið og álvarsemi í truplum avgerðum. Og man kann koma sær í álvarsamar trupulleikar. Um tað skuldi hent seg, at hann kemur inn, má hann beinavegin finna sær onkrar klókar gamlar menn við politiskum royndum at ringja til, hvørja ferð ein avgerð skal takast, sigur Jacob Haugaard at enda, sum í sínari tíð sum politikkar altíð spurdi seg fyrri hjá vinmanninum og táverandi borgarstjóranum í Århus, Thorkild Simonsen.

Johan er ein frískur vindur, segði Jacob Haugaard í 2004

Johan í Kollafirði eigur at lova føroyingum fleiri fiskar og lekrari grind, og hann væntaði sær eitt feitt og undirhaldandi valstríð frá stuttliga kolfirðinginum

– Politikkur er í veruleikanum eitt fullkomið sjónleikarhús. Politikkarar lova tað, teir ikki klára at halda. Eg lovaði viðvind á súkklu-breytunum og stytri bíðirøðir í keyssamtøkunum á sinni.

– Johan í Kollafirði eigur at lova føroyingum fleiri fiskar og lekrari grind.

Hetta var fyrsta viðmerk-ing frá hálvføroyska skemt-aranum og fyrrverandi fólkatingsmanninum, Jacob Haugaard, tá Sosialurin í

2004 spurdi hann um Johan í Kollafirði og Hin stuttliga flokkin.

– Eg vóni, at Johan í Kollafirði fer at geva føroy-ingum eitt totalt feitt og undirhaldandi valstríð. So undirhaldandi, at føroyingar skrædna og liggja eftirá í berum látri. Sjálvur gleði eg meg at siggja, hvussu tað fer at gangast honum, og eg vóni, at tað verður stuttligt, sigur Jacob Haugaard.

– Í politikki hevur man brúk fyri monnum, ið duga at selja eina vøru.

Angrar einki

Einki er at ivast í, at Jacob Haugaard tosar út frá roynd-um. Einans kendur sum skemtari, kom hann í 1994 púra óvæntað inn í Fólka-tingið við vónleysum, skemt-iligum vallyftum. Har skuldi hann knapliga sita millum royndar risar í donskum poli-tikki og taka støðu til tjóð-

andi politisk mál. Jacob Hau-gaard ásann- ar, at hann als ikki hevði væntað at koma inn, og at tað var ótrúliga trupult.

– Eg gravaði faktiskt mína egnu grøv. Tá man situr utt-anfyri er tað so ótrúliga lætt at vera stutt- ligur og rópa upp um tað, man vil. Men tá man so kemur inn og veru-liga skal taka avgerðir, tá er tað trupult. Politikkur er jú har kapitalur, vald og ein rúgva av áhugamálum mótast. Har er ikki lætt at ferðast og mann skal vera varin. Tykkara Høgni Hoy-dal er eitt gott dømi um hatta. Beint áðrenn hann kom í stjórn sá tað bjart út við ætlanum hansara, men aftaná at hava roynt tær í tí veruliga politiska spælin-um, sær ikki so bjart út long-ur. Hatta er munurin á at vera innanfyri og uttan- fyri, greiðir Jacob Haugaard frá.

Hóast hesar trupulleikar